

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

ILMOITUKSEN TEKIJÄ JA KIINTEISTÖJEN OMISTAJA

Asiamies

Öljyalan Palvelukeskus Oy, JASKA-hanke 92930-2-80214
Asiamies Sanna Pyysing
Pöyry Finland Oy
puh. 041 437 1776
Valtakatu 25
53100 Lappeenranta

Kiinteistön omistaja

Seppo Lehto
122 Wanxia Lu, Shenzhen, Guangdong
518067 China
puh. +86 186 7558 3405, kesäisin: 046 684 5934
seppolehto@mac.com

PUHDISTETTAVA ALUE, SEN SIJAINTI JA KÄYTTÖTARKOITUS

Kunnostuskohde sijaitsee Pyhännän keskustaaajaman alueella, käyntiosoitteessa Akselikuja 6 (ent. Ouluntie 1). Kohdekiinteistö 630-402-5-98 on nykyään osan aikaa vuodesta asuinkäytössä, osan tyhjillään. Kiinteistöllä sijaitsee asuinrakennus, huoltoaseman myyntikoppi, sauna ja autotalli. Kiinteistö rajautuu länsipuolella Ouluntiehen ja pohjoispuolella Akselikujaan. Eteläpuolella on rakentamatonta pelto/metsämaata. Itäpuolella on asuinkiinteistö.

Kohdealue on merkitty asemakaavassa erillispientalojen korttelialueeksi (AO-1). Kaavoitukseen ei ole tiedossa muutoksia.

PILAANTUMISTA KOKEVAT TIEDOT

Pilaantumista aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kiinteistöllä on toiminut Union-huoltoasema, jolla on harjoitettu polttoaineiden jakelutoimintaa vuosina 1964–1993. Polttoaineen jakelu on käsittänyt bensiinin (2 laatua), dieselin ja polttoöljyn jakelua. Toiminnan alkuaikoina polttoainesäiliöt (3 kpl) olivat maanpäällisiä. Vuonna 1968 kahden säiliön tilalle vaihdettiin maanalaiset säiliöt (2 kpl jaettuina 15 m³) ja uudet jakelumittarit. Kiinteistöllä sijainneessa pajarakennuksessa harjoitettiin myös autojen huoltoa. Autojen huoltoa tehtiin sekä pajarakennuksen sisällä, kuin sen ulkopuolellakin. Pajarakennuksen pohjoispuolella sijaitsi voiteluöljy-

varasto ja eteläpuolella maanalainen lämmitysöljysäiliö. Pajarakennus ja voiteluöljyvarasto on sittemmin purettu sekä öljylämmityssäiliö on poistettu. Pajarakennuksessa sijainneen huoltomontun rakenteita on yhä maaperässä. Kiinteistöllä sattuneista öljyvahingoista ei ole tietoa. Tiedossa ei myöskään ole, että kohteen lähellä olisi harjoitettu muuta maaperää mahdollisesti pilaavaa toimintaa.

Pilaantumista aiheuttavat aineet ja niiden määrät

Kohteessa tehtyjen pilaantuneisuustutkimusten perusteella maaperässä todettiin valtioneuvoston asetuksen (214/2007) ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia haihtuvia öljyhiilivetyjä (C₅-C₁₀), keskitiskeitä (C₁₀-C₂₁) ja BTEX-yhdisteitä (bentseeni, tolueni, etyylibentseeni ja ksyleenit). Riskiluokituksen perusteella maaperän todettiin olevan tuntuvasti pilaantunutta (riskiluokka 2).

Pilaantuneen jakelualueen pinta-ala on arviolta 200 m² ja pilaantuneen maa-aineksen määrä on n. 940 m³itd. Lisäksi on arvioitu, että maanpäällisen dieselsäiliön, ulkohuolto- ja rasvamontun sekä voiteluöljyvaraston alueella tehtävien pilaantuneisuuden tarkistusten yhteydessä kaivettavan pilaantuneen maan määrä on noin 40 m³itd. Pilaantunut maa-aines sijaitsee 1,0–3,0 m syvyydellä, ulottuen osin pohjaveden pinnan alapuolelle. Maaperätutkimukset ulotettiin enimmillään kuuden metrin syvyydelle maanpinnasta.

PINTAVESITIEDOT

Maa- ja kallioperä

Kiinteistöjen liikennöitävät alueet ovat murske- tai sorapintaisia. Myös muulla osalla tutkimusalueella maaperän pintakerros on pääasiassa hiekkaa tai soraa (0,1-1,0 m). Pintakerros on tutkimusalueella pääosin täyttömaata. Pintakerrostäyttöjen alapuolella on pääasiassa siltistä hiekkaa 2-4 metrin syvyydelle asti. Pohjamaa on siltistä hiekkamoreenia. Suuressa osassa tutkimuspisteitä kairaus päättyi todennäköisesti kallioon 4,2–5,0 m syvyydellä.

Pohja- ja orsivesi

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Pilaantuneisuustutkimusten aikana asennetusta pohjavesiputkesta todettiin pohjavesipinnan olevan noin 2,2 m syvyydellä. Pohjaveden virtaus suuntautuu karttatarkastelun perusteella länteen/luoteeseen kohti Pyhännänjärveä.

Pintavedet

Kohdetta lähinnä oleva vesistö on sen länsipuolella n. 560 m:n päässä sijaitseva Pyhännänjärvi. Sadevedet imeytyvät maaperään.

PUHDISTUKSEN YLEISSUUNNITELMA

Vuoden 2014 haitta-ainetutkimukset ja selvitykset

Pöyry Finland Oy suoritti Öljyalan Palvelukeskus Oy:n / JASKA-hankkeen toimeksiannosta kohteessa maaperän pilaantuneisuuden perustutkimukseen liittyvät maastotyöt 29.9- 1.10.2014.

Kohdealueelle tehtiin monitoimikairalla 27 kpl tutkimuspisteitä, joista otettiin yhteensä 43 kpl maanäytteitä. Pisteet sijoitettiin entisille säiliö- ja jakelualueille, entisen maanalaisten lämmitysöljysäiliön alueelle, autonhuoltoalueelle ja voiteluöljyvaraston alueelle. Yhteen näytepisteeseen asennettiin lisäksi pohjavesiputki pohjaveden pinnankorkeuden määrittystä varten. Pikatestitulosten (PetroFlag-pikatesti) ja maastohavaintojen perusteella valittiin yhdeksän maanäytettä laboratorioon analysoitaviksi. Lisäanalyysijä toteutettiin näiden jälkeen vielä 2 kpl, joten laboratoriossa analysoitujen näytteiden yhteismäärä oli 11 kpl. Näytteistä määritettiin kaasukromatografisesti keskitis- leiden (C₁₀-C₂₁) ja raskaiden öljyhiilivetyjen (C₂₁-C₄₀), bentseenin, toluenin, etyyli- bentseenin ja ksyleenien pitoisuudet sekä muiden hiilivetyjen ja niiden summana haihtuvien öljyhiilivetyjen kokonaismäärä (TVOC, C₅-C₁₀). Lisäksi määritettiin MTBE:n, TAME:n, ETBE:n, 1,2-dikloorietaanin ja 1,2-dibromietaanin pitoisuudet. Maanäytteestä NP7 (1,5-3,0 m) tehtiin lisäksi tarkempi hiilivetyfraktiointi. Taulukossa 1 on esitetty laboratoriossa analysoitujen maanäytteiden korkeimmat pitoisuudet.

Taulukko 1. Laboratoriossa analysoitujen maanäytteiden korkeimmat pitoisuudet

Aine	Maanperän näytepiste	Syvyys (m)	Laboratorioanalyysin pitoisuus (mg/kg)	Vertailu VNA 214/2007 ohjearvoihin
Haihtuvien öljyhiilivetyjen (C ₅ -C ₁₀) kokonaispitoisuus	NP6	1,5-3,0	880	Ylemmän ohjearvon ylitys
Bentseeni	NP7	1,5-3,0	140	Ylemmän ohjearvon ylitys
Tolueni	NP7	1,5-3,0	130	Ylemmän ohjearvon ylitys
Etylibentseeni	NP7	1,5-3,0	58	Ylemmän ohjearvon ylitys
Ksyleenit	NP7	1,5-3,0	380	Ylemmän ohjearvon ylitys
Haihtuvien öljyhiilivetyjen (C ₅ -C ₁₀) kokonaispitoisuus	NP7	1,5-3,0	5200	Ylemmän ohjearvon ylitys
Keskitisleet (>C ₁₀ -C ₂₁)	NP7	1,5-3,0	840	Alemmän ohjearvon ylitys
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	NP7	1,5-3,0	880	Kynnysarvon ylitys

Bentseeni	NP9	1,0–1,5	130	Ylemmän ohjearvon ylitys
Tolueeni	NP9	1,0–1,5	1200	Ylemmän ohjearvon ylitys
Etyyllibentseeni	NP9	1,0–1,5	380	Ylemmän ohjearvon ylitys
Ksyleenit	NP9	1,0–1,5	1710	Ylemmän ohjearvon ylitys
Haihtuvien öljyhiilivetyjen (C ₅ -C ₁₀) kokonaispitoisuus	NP9	1,0–1,5	7300	Ylemmän ohjearvon ylitys
Keskitysleat (>C ₁₀ -C ₂₁)	NP9	1,0–1,5	2200	Ylemmän ohjearvon ylitys
Öljyjakeiden kokonaispitoisuus (>C ₁₀ -C ₄₀)	NP9	1,0–1,5	2200	Kynnysarvon ylitys

Lisäksi raskaiden öljyhiilivetyjen (C₂₁-C₄₀) osalta ylittyi kynnysarvo näytepisteessä NP17 (0-0,5 m).

Kenttähavaintojen ja PetroFlag- pikatestin perusteella näytepisteessä NP8 oletetaan olevan samansuuntaiset haitta-ainepitoisuudet kun laboratorioanalyysiin lähetetyssä näytepisteessä NP7.

MTBE:ä, TAME:a, ETBE:ä tai TAE:ä ei analyseissä havaittu. Myös 1,2-dikloorietaanin ja 1,2-dibromietaanin pitoisuudet alittivat analyysimääritysrajan.

Maaperänäytteiden lisäksi kiinteistön hanasta otettiin vesinäyte, koska tutkimusten yhteydessä todettiin vesijohdon kulkevan läheltä pilaantuneeksi havaittua aluetta. Vesinäytteen laboratorioanalyysissä haihtuvien öljyhiilivetyjen, BTEX- yhdisteiden, keskitysleiden ja raskaiden öljyhiilivetyjen pitoisuudet alittivat analyysitarkkuusrajat.

Kunnostustarve

Tehdyn selvityksen perusteella jakelutoiminta on aiheuttanut alueella maaperän pilaantumista, joka vaatii kunnostustoimenpiteitä. Voimakkaan pilaantuneisuuden vuoksi on olemassa riski, että pilaantuneisuus voi aiheuttaa terveyshaittaa. Haitta-aineiden kulkeutumista pohjaveden mukana laajemmalle saattaa tapahtua. Nykyisellään alueella ei voi tehdä rajoitusta *normaaliin pientaloasumiseen liittyviä* kaivutöitä. Pohjaveden kunnostustarvetta ei arvioida olevan. Tilanne tarkistetaan kunnostusvaiheessa tehtävällä näytteenotolla, mikäli pilaantuneisuutta ei saada rajattua selkeästi pohjavesipinnan yläpuolelle.

Kunnostustavoitteet

Maaperän kunnostuksen tavoitetasona esitetään käytettäväksi valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia alempia ohjearvoja. Ne soveltuvat tässä kohteessa käytettäväksi, koska alueella ei ole ympäristön kannalta erityisiä suojeluarvoja, kohteessa ei harjoiteta ravintokasvien viljelyä, vaaraa öljyhiilivetyjen kulkeutumisesta sisäilmaan ei ole, kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä kohteesta aiheudu vaaraa pohjaveden käytölle.

Alempi ohjearvo raskaille öljyhiilivedyille on 600 mg/kg, keskitisille 300 mg/kg haihtuvien öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuudelle 100 mg/kg. Yksittäisille bensiinissä oleville yhdisteille alemmat ohjearvot ovat; bentseeni 0,2 mg/kg, tolueeni 5 mg/kg, etyylibentseeni 10 mg/kg ja ksyleenit 10 mg/kg. MTBE:n ja TAME:n yhteispitoisuudelle alempi ohjearvo on 5 mg/kg.

Maaperän kunnostustoimenpiteet ovat riittäviä, kun kaivannoista otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoitujen kontrollinäytteiden öljyhiilivetytypitoisuudet alittavat kunnostuksen tavoitepitoisuudet.

Mikäli jostakin kunnostusta rajoittavasta tekijästä johtuen jakelualueen maaperään jää asetetut tavoitepitoisuudet ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia, arvioidaan öljyhiilivetytypitoisten massojen aiheuttama haitta ja jatkotoimenpiteiden tarve jäljelle jääneiden öljyhiilivetytypitoisuuksien perusteella tarvittaessa erikseen laadittavan riskitarkastelun perusteella.

Kunnostusmenetelmä ja menetelmän ympäristövaikutukset

Maaperän pilaantuneisuuden kunnostus on suunniteltu toteutettavaksi in situ -kunnostuksella (huokoskaasukäsittely), jota tarvittaessa täydennetään massanvaihdolla. Kohde kunnostetaan vaiheittain. In situ -kunnostukseen liittyvien putkien asennuksen yhteydessä tehdään pilaantuneisuuden lisätutkimus. Lisätutkimusten perusteella voidaan in situ -käsittelyn kohdentamista tarkentaa. Huokoskaasuhuuhdellun aktiivihiilisuodatuksen tehokkuutta seurataan huokoskaasumittauksin. Kunnostusta ohjataan myös maaperänäyteenoton avulla. In situ -kunnostukseen liittyvät toimenpiteet raportoidaan toimenpideraportoin vähintään kolme kertaa vuodessa (kevät, syksy ja vuodenvaihde).

On mahdollista, että maaperän pilaantuneisuus ulottuu jakelualueella sijaitsevan vanhan myyntikopin alapuolelle. Mikäli in situ -kunnostuksen jälkeen myyntikopin alueelle maaperään jää kunnostuksen tavoitetasot ylittäviä massanvaihdolla poistettavia öljyhiilivetyjen pitoisuuksia, kopin purkamisesta päätetään ennen massanvaihdon aloittamista.

Mikäli muita kunnostusmenetelmiä on perustelluista syistä tarpeellista käyttää, esitetään ne erikseen ELY-keskukselle hyväksyttäväksi.

Kaivannot täytetään pilaantumattomilla, tiivistämiskelpoisilla, routimattomilla, muualta tuotavilta urakoitsijan hankkimilla materiaaleilla (Hk, Sr, HkMr) ja tavoitetason alittavilla, rakentamiskelpoisilla kaivumassoilla.

Alueen maaperä kunnostetaan siten, että kohteeseen ei jää pilaantunutta maata, joka voisi aiheuttaa ympäristö- tai terveyshaittaa. Lisäksi toimitaan siten, ettei kunnostustyön aikana eikä sen jälkeen aiheudu terveyshaittaa ko. alueen toiminnoille. In si-

tu –kunnostusmenetelmänä käytettävästä huokoskaasukäsittelystä ei aiheudu ympäristöhaittaa.

Jätteiden käsittely

In situ –kunnostuksen jälkeen massanvaihdoilla mahdollisesti poistettavat tavoitetasot ylittävät maa-ainekset toimitetaan sellaiseen käsittely- tai vastaanottoaikkaan, joka on ympäristöviranomaisen tähän tarkoitukseen hyväksymä. Vastaanottoaikat ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen materiaalien kuljetusta.

Täyttöihin kelpaamattomat kaivumaat kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan, jossa ne sijoitetaan pitoisuuksien ja vastaanottoaikan ohjeiden mukaisesti.

Pilaantuneet maat kuljetetaan vastaanottoaikkaan kuorma-autolla. Kuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi.

Vesien käsittely

Erilliset pohjaveden kunnostustoimenpiteet eivät ole tarpeellisia. Pohjavesipinta on pilaantuneeksi todetun alueen alapuolella noin 2,2 metrin syvyydessä. Mikäli kaivantoon suotautuu pohjavettä ja vedessä havaitaan öljyhiilivetyjä, järjestetään kaivannosta pumppaus öljynerottimeen tai öljy poistetaan vedestä muulla tavalla. Pohjaveden laatua kontrolloidaan, mikäli pohjaveden pumppaus on tarpeellista. Pilaantuneisuuden ei arvioida kulkeutuvan pohjaveden välityksellä kunnostettavalta kiinteistöltä.

Työn valvonta ja aikataulu

Työn valvojaksi nimetään ennen kunnostustöiden aloittamista ympäristöasiantuntija. Työn valvojan ja urakoitsijan yhteystiedot ilmoitetaan ennen töiden aloittamista työmaan aloitusilmoituksessa.

Maaperän kunnostustyöt aloitetaan vuonna 2015 ja kunnostuksen arvioidaan kestävän n. 16 kk.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksen vireille tulo

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 24.6.2015.

Tiedottaminen

Kunnostamisesta tiedottamista ei ole nähty tarpeelliseksi.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitettua alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin määräyksin:

Kunnostustavoite

1. Kunnostusmenetelmänä voidaan käyttää ilmoituksessa esitettyä in situ –kunnostusta (huokoskaasukäsittely), jota tarvittaessa täydennetään massanvaihdoilla. Kunnostustavoitteena on maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset alemmat ohjeavot alittava taso.

Asetuksen mukaiset ja kunnostuksessa huomioitavat maaperän haitta-aineiden alemmat ohjearvot:

Öljyhiilivetyjakeet ja oksygenaatit:

Bensiinijakeet (C ₅ -C ₁₀)	100 mg/kg
Keskitysleet (>C ₁₀ -C ₂₁)	300 mg/kg
Raskaat öljyjakeet (>C ₂₁ -C ₄₀)	600 mg/kg
MTBE-TAME	5 mg/kg

Aromaattiset hiilivedyt

Bentseeni	0,2 mg/kg
Tolueeni	5 mg/kg
Etyylibentseeni	10 mg/kg
Ksyleenit	10 mg/kg

Mikäli kohteen maaperässä tai kaivetuissa maa-aineksissa ilmenee muita haitta-aineita kun mitä edellä on mainittu tai tutkimuksissa todettu, on maaperän puhdistusvaatimuksen raja-arvotasoina VNA (214/2007) kynnsarvotasot.

2. Mikäli maaperän kunnostustavoitteita ei saavuteta, on ilmoituksen tekijän/kunnostuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi raja-arvojen ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden ja/tai tarkkailun tarve. Riskinarvioinnin tulee olla VNA (214/2007) sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi.

Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja tiedoksi Pyhännän ympäristönsuojeluterille. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä.

Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen

3. Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Maa-aineksen haitta-ainepitoisuuden selvittämiseksi, näytteitä on otettava siten, että eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edustavasti selvitetty. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristösuojelulain mukaisessa luvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.
4. Kuljetettaessa sekä kaivettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maa-aineksen pölyäminen on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kastettava tai peitettävä kuormapeitteillä. Pilaantuneen maa-aineksen haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja, joka kulkee jätteen siirron mukana ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös 3 vuoden ajan allekirjoituksesta.

Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

5. Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan määräyksen 1. haitta-ainepitoisuuden alittavia maa-aineksia, voidaan näitä hyödyntää kaivantojen täytöissä. Täyttöön hyödynnettävät maa-ainekset ja pilaantuneet maa-ainekset tulee läjittää erilleen toisistaan.

Mikäli sellaisia pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjearvot joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti varastoimaan kunnostustyömaalla, on maamassat peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla. Pilaantuneen ja kaivetun maa-aineksen varastoiminen alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista, eikä ympäristön roskaantumista.

Kunnostuksen valvonta ja tiedottaminen

6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen, näytteenottoon ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Pyhännän ympäristönsuojelusihteerille. Valvojan tulee laatia kunnostustyöstä pöytäkirja/työmaapäiväkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat, tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa tulee täydentää ja ylläpitää kunnostustyön aikana. Pöytäkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.
7. Määräyksen 1 tarkoittamat puhdistustasot on varmennettava riittävillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kenttätestien tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä (vähintään 20 %) jäännöspitoisuusnäytteistä analysoida laboratoriossa. Analysoinnin tulee tapahtua akkreditoitussa laboratoriossa.
8. Kunnostuksen alkamisesta on ilmoitettava viimeistään kahta viikkoa ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Pyhännän ympäristönsuojelusihteerille, kiinteistön omistajalle ja tarvittaessa myös lähinaapureille. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi kunnostustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pyhännän ympäristönsuojelusihteerille. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.
9. Kunnostustyön saa aloittaa aikaisintaan 45 päivän kuluttua siitä kun ilmoitus on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen.

Tarkkailu ja raportointi

10. Mikäli massanvaihtokaivantoihin kertyy vettä, on sen sisältämät haitalliset aineet selvitettävä. Tarvittaessa pilaantunut vesi tulee toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Jätevesiviemäriin johdettaessa tulee asia sopia viemärilaitok-

sen kanssa. I-luokan öljynerottimen kautta avo-ojaan johdetun veden laatua on tarkkailtava öljynerottimen poistoputkesta. Avo-ojaan johdettavan veden kokonaishiilivetyypitoisuus saa olla korkeintaan 5 mg/l.

Vesinäytetulojen valmistuttua tulee ne toimittaa viivytyksettä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pyhännän ympäristönsuojelusihterille.

11. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Öljyalan Palvelukeskus Oy:lle ja Pyhännän ympäristönsuojelusihterille viimeistään kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti-ohjeen mukaisesti.

Loppuraportista tulee lisäksi tehdä tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027), tiivistelmä on myös liitettävä loppuraporttiin.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Perustelut kunnostusta koskeville määräyksille

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnsarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnsarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitetulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Kunnostuksesta vastaavan tahon mukaan kohdekiinteistö sijaitsee erillispientalojen korttelialueella. Maaperän kunnostuksen tavoitetasona esitetään valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia alempia ohjearvoja.

Ilmoituksessa esitetty kunnostustavoite ja -menetelmä on hyväksytty. Kunnostustavoitteen on katsottu olevan riittävä ympäristöolosuhteet sekä alueen maankäyttö

huomioon ottaen. Mikäli alueella todetaan muita kuin tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisesti. (Määräys 1.)

Mikäli kunnostusmenetelmillä ei päästä kunnostustavoitteeseen voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä poikkeamisen edellä asetetusta kunnostustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että kohdealueesta ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. (Määräys 2.)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnossa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien selvittämisellä voidaan erotella ja luokitella toisistaan pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset. Jätettä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle luvalliselle jätteen vastaanottajalle. (Määräys 3.)

Pilaantuneiden maamassojen käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 4.)

Kestävän kunnostuksen ympäristötekijät, sosiaaliset tekijät ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen, voidaan kaivannossa käyttää tavoitetason alittavia maa-aineksia.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän puhtaus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantumisen kiinteistöllä. (Määräys 5.)

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen kunnostustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi. (Määräys 6.)

Massavaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaus on varmistettava laboratorioanalyysillä. Laboratorioanalyysillä tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus ja varmennetaan kunnostustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 7.)

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä alueen omistajalle ja naapureille toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi. (Määräykset 8. ja 9.)

Haittojen ja riskien määrittämisessä näytteenotto kohdistetaan ensisijaisesti niille kohteen osa-alueille, joiden kautta haitta-aineiden kulkeutuminen tai niille altistuminen on mahdollista. Koska pohjaveden pinta on pilaantuneeksi todetussa kerroksessa, voidaan edustavalla näytteenotolla arvioida pohjaveden kunnostamisen tarpeellisuutta, tarkkailua sekä pilaantuneen alueen laajuutta. (Määräys 10.)

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä on tarpeen antaa vaatimuksia raportin sisällöstä. (Määräys 11.)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 84 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 §, 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24 §, 25 § 26 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 121 §, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 (1397/2014)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 825 €

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 ja sen liitteenä olevan maksutaulukkaan. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 15 tuntia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle (Öljyalan Palvelukeskus Oy)

Jäljennös maksutta:

Kiinteistön omistaja

Pyhännän kunta, ympäristösihteeri Eeva Heiska (s-posti)

Suomen ympäristökeskus (s-posti)

Pöyry Finland Oy (s-posti)

Nordic Envicon Oy (s-posti)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Pyhännän kunnan ilmoitustaululla ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 § mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 31.8.2015 mennessä.

Ympäristönsuojelulain 191 §:n mukaan valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- 6) Saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristönsuojeluryhmän päällikön sijainen

Ympäristölakimies

Kaija Järvinen

Tarkastaja

Henna-Mari Alavuokila

Liite Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, ellei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi saapumispäivänä. Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Milloin kyseessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksisaantitodistus.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelämä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelämä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1058/2013) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: 029 56 42611
telekopio: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Internet-osoite: www.oikeus.fi/hao/vaasa

